

Беларуская Думка

№ 8 2023
Ж Н І В Е Н Ь

БОЛЬШАЯ ПОБЕДА БЕЛАРУСИ

Послевкусие II Игр стран СНГ

ВОСПИТАТЬ ПАТРИОТА

На дискуссионной площадке –
педагоги и родители

РОДИНА, КОМСОМОЛ И ПЕСНЯ

Штрихи к портрету
Игоря Лученка

«ЦІ ЗНАЎ ХТО З ВАС, БРАТКІ, ТАРАСА?»

Гарадок сустракае ХХХ юбілейны Дзень беларускага пісьменства

ISSN 0023-3102

9 770023 310004 23008

**ЗАСНАВАЛЬНІК –
АДМІНІСТРАЦЫЯ
ПРЭЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ**

ВЫДАВЕЦ – УП «БелТА»
Генеральны дырэктар УП «БелТА»
Ірыка Барысаўна АКУЛОВІЧ

Галоўны рэдактар
Ігар Сяргеевіч ГАНЧАРУК

Намеснік галоўнага рэдактара
Ганна МАСЛЯКОВА

Навукова-рэдакцыйны савет:
В.І. Бельскі, С.П. Вінакурава, А.Я. Гучок,
А.А. Каваленя (старшыня),
С.А. Кізіма, Ч.С. Кірвель, А.М. Косінец,
І.А. Марзальюк, У.А. Мельнік,
М.У. Мясніковіч, Д.Г. Ротман,
І.В. Саверчанка, І.А. Чарота, С.А. Шавель

Функцыі рэдакцыйнай калегіі
выконвае калегія УП «БелТА»

Адрас рэдакцыі
220030, г. Мінск, вул. Энгельса, 30,
тэл.: 311-33-86, 311-33-94, 311-33-24
e-mail: beldumka@belta.by
www.beldumka.belta.by

Юрыдычны адрас: 220030, г. Мінск, вул. Кірава, 26
oreg@belta.by

Падпісныя індэксы

Дызайн, вёрстка:
Вольга КІРЫЛЬЧЫК, Іван МІЦКЕВІЧ

Рэдагаванне, карэктурка:
Святлана КАРПУЧОК

Фота БЕЛТА

На вокладцы: ля скульптурнай кампазіцыі
«Тарас на Парнасе» ў Гарадку. Фота Аляксандра Хітрова

Падпісана ў друк 17.08.2023.

Дата выхаду 24.08.2023.

Тыраж 2024 экз. Заказ 2300.

Цана свабодная.

Надрукавана ТАА «НАВІТЭЖ».

Ліцэнзія № 02330/482 ад 21.02.2017.

Пасведчанне аб ДРВВРДВ № 2/194 ад 23.02.2017.

Вул. Бабушкіна, 6А-204, 220024, г. Мінск, Рэспубліка Беларусь

«Беларуская думка», 2023

© УП «БелТА», 2023

[ЗМЕСТ]

[ІІ ГУЛЬНІ КРАІН СНД]

Юлія АНДРЕЕВА.

СОДРУЖЕСТВО СИЛЬНЫХ..... 3

ІІ Ігры стран СНГ сталі большой перамогай нашай краіны

[ДЫСКУСІЙНАЯ ПЛЯЦОЎКА]

ВОСПИТАТЬ ПАТРИОТА..... 8

Адказнае ўзаемадзейства педагогаў і родзіцеляў – ключ к поспеху,
прышлі к агульнаму выснову ўдзельнікі круглага стала «Беларускай думкі»

[ДЗЕНЬ БЕЛАРУСКАГА ПІСЬМЕНСТВА]

Ігар ГАНЧАРУК.

«ЦІ ЗНАЎ ХТО З ВАС, БРАТКІ, ТАРАСА?»..... 17

Пабывалі ў мясцінах, куды абавязкова трэба прыехаць
у першыя вераснёўскія выхадныя

[НАВУКА: ЖЫЦЦЁ ВЫДАТНЫХ ІДЭЙ]

Снежана МИХАЙЛОВСКАЯ.

ХОЛОД АНТАРКТИКИ ЕМУ НИПОЧЕМ..... 23

Белорусские физики создали прибор лазерного зондирования,
не имеющий аналогов в мире

[АСОБЫ]

Юлія АНДРЕЕВА.

СОВЕТСКИЙ ЧЕЛОВЕК ИГОРЬ ЛУЧЕНОК..... 32

Три любви народного артиста СССР: Родина, комсомол и песня

[ТРАДЫЦЫІ]

Ганна МАСЛЯКОВА.

ПАПЯРОВЫЯ ДЗІВОСЫ..... 42

Як талент, нажніцы і папера стварылі
гісторыка-культурную каштоўнасць Беларусі

КНИЖНАЯ ПАЛІЦА..... 51

НАВУКА. ДАСЛЕДАВАННІ. РАСПРАЦОЎКІ

НАВІНЫ НАВУКІ 54

[ПАЛІТЫКА]

Людмила СЕМЁНОВА.

ТОТАЛИТАРИЗМ: ПОЛИТИЧЕСКИЙ РЕЖИМ
ИЛИ ЦЕЛЬ ЗАПАДНОЙ ГЛОБАЛИЗАЦИИ 56

[ЭКАНОМІКА]

Валерий БАЙНЕВ, Татьяна ГОРАЕВА.

ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЙ СУВЕРЕНИТЕТ
КАК ОСНОВА ЭКОНОМИЧЕСКОЙ И НАЦИОНАЛЬНОЙ
БЕЗОПАСНОСТИ БЕЛАРУСИ 65

[ГІСТОРЫЯ]

Мікалай НЕСЦЯРОВІЧ.

РАЗВІЦЦЁ ПРАМЫСЛОВАСЦІ І ЎЗРОВЕНЬ ЖЫЦЦЯ
НАСЕЛЬНІЦТВА БССР У 1951–1953 ГАДАХ 73

Владимир ТУЛИНОВ.

ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ САНИТАРНОГО ОТДЕЛА БШПД:
ПРОТИВОЭПИДЕМИЧЕСКИЕ МЕРОПРИЯТИЯ
В ПАРТИЗАНСКИХ ФОРМИРОВАНИЯХ (1942–1944) 81

[ФІЛАСОФІЯ]

Валерия СОКОЛЬЧИК, Алексей РАЗУВАНОВ.

СИСТЕМА ЭТИЧЕСКИХ ПРИНЦИПОВ,
РЕГУЛИРУЮЩИХ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ
ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В МЕДИЦИНЕ
И МЕДИЦИНСКИХ ИССЛЕДОВАНИЯХ 87

[ФІЛАЛОГІЯ]

Любоў ДУКТАВА.

АНИМАЛИСТЫЧНЫ КОД
У БЕЛАРУСКОЙ МАСТАЦКАЙ СВЯДОМАСЦІ 97

«БЕЛАРУСКАЯ ДУМКА» – пераможца

V Нацыянальнага конкурсу друкаваных СМІ
«Залатая літара» ў намінацыі «Лепшыя навуковы,
навукова-папулярны часопіс»,
IX Нацыянальнага конкурсу друкаваных
СМІ «Залатая літара» і XVI Нацыянальнага конкурсу
«Залатая літара» ў намінацыі
«Лепшыя матэрыялы навуковай,
навукова-папулярнай тэматыкі»

АБ ВЫДАННІ

Часопіс выходзіць на беларускай,
рускай і англійскай мовах.
Аўтары апублікаваных матэрыялаў
у адпаведнасці з Законам Рэспублікі Беларусь
«Аб сродках масавай інфармацыі»
нясуць адказнасць за дакладнасць
прыведзеных фактаў і звестак.
Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы
ў парадку абмеркавання, не падзяляючы
пункту гледжання аўтара.
Перадрукоўванне дазваляецца па ўзгадненні
з рэдакцыяй, спасылка на часопіс
«Беларуская думка» абавязковая.

НЯШТАТНЫМ АЎТАРАМ

У адпаведнасці з рэдакцыяй загада
Вышэйшай атэстацыйнай камісіі ад 05.01.2023 № 2
часопіс уключаны ў Пералік
навуковых выданняў Рэспублікі Беларусь
для апублікавання вынікаў дысертацыйных
даследаванняў па гістарычных,
палітычных, філалагічных, філасофскіх,
эканамічных і сацыялагічных навуках.